

NOVÝ ZÁKON

*Sýkorův překlad v revisi Hejčlově
k tisku upravil, rozčlenil,
úvody a poznámkami opatřil*

DR RUDOLF COL

VELEHRAD

nakladatelství dobré knihy v Olomouci

Pro původní vydání:

NIHIL OBSTAT: Censor ex officio: Dr. Thomas Hudec.

IMPRIMATUR: Olomucii, die 8. Novembris 1945. Nr. 8882.

Dr Udalricus Karlík Vicariux generalis.

MAREK

Mar 1

DÍL PRVNÍ: VEŘEJNÝ ŽIVOT PÁNĚ (1–13).

Část první: Příprava na veřejný život Páně (1,1–13).

1 **Kázání Jana Křtitele.** Počátek evangelia Ježíše Krista, Syna Božího, byl takový,

2 jak je psáno u proroka Izaiáše:

„Hle, já posílám svého posla před tváří tvou,
který připraví ti cestu [před tebou].“

3 „Hlas volajícího na poušti:

„Připravte cestu Páně, urovnejte mu stezky!“

4 Jan vystoupil na poušti, křtil a hlásal křest pokání na odpuštění hříchů. 5 I vycházela k němu celá krajina judská a všichni jerusalemská a byli od něho křtěni v řece Jordáně, vyznávající své hříchy.

6 Jan byl oděn v roucho ze srsti velbloudí, měl kožený pás okolo svých beder a živil se kobyilkami a lesním medem. Kázal: 7 „Přichází za mnou mocnější, nežli jsem já; nejsem hoden, abych se před ním shýbl a rozvázal řemínky u jeho obuvi. 8 Já jsem vás křtil vodou, On však vás bude křtít Duchem svatým.“

9 **Křest Páně.** V oněch dnech přišel Ježíš z galilejského Nazareta a byl pokřtěn od Jana v Jordáně. 10 Hned, jak vystupoval z vody, užírl nebesa otevřená a Ducha jako holubici sestupovati na sebe. 11 A s nebe zazněl hlas: „Ty jsi můj milý Syn, v tobě se mi zalíbilo.“

12 **Pokušení Páně.** A hned vyvádí ho Duch na poušť. 13 I pobyl na poušti čtyřicet dní [a čtyřicet nocí] a byl pokoušen od ďábla. Žil se zvěří a andělé mu sloužili.

Část druhá: Působení Páně v Galileji (1,14–9,50).

ODDÍL PRVNÍ: POČÁTKY KRISTOVY ČINNOSTI (1,14–20).

14 Obsah Kristova kázání. Když pak byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal evangelium [o království] Božím. 15 Pravit: „Čas se naplnil a království Boží se přiblížilo. Čiňte pokání a věřte v evangelium!“

16 První učedníci. A když šel podél jezera Galilejského, spatřil Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak pouštějí síť do jezera; byli totiž rybáři. 17 I řekl jim Ježíš: „Pojďte za mnou, a učiním vás rybáři lidí!“ 18 A oni hned zanechali síť a šli za ním.

19 Když odtud kousek popošel, spatřil Jakuba, syna Zebedeova, a jeho bratra Jana, jak na loďce opravují síť. 20 A hned je povolal. Oni pak opustili svého otce Zebedea na loďce s pomocníky a odešli za ním.

ODDÍL DRUHÝ: KRISTUS JAKO DIVOTVORCE A UČITEL (1,21–3,35).

21 Uzdravení posedlého. I vešli do Kafarna; a hned v sobotu vešel do synagogy a učil. 22 A žasli nad jeho učením, neboť učil je jako ten, který má moc, a ne jako zákoníci.

23 Byl pak v tamější synagoze člověk posedlý nečistým duchem. Ten vzkřikl: 24 „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víím, kdo jsi: Světec Boží.“ 25 I přikázal mu Ježíš: „Umlkni a vyjdi z člověka!“ 26 A nečistý duch jím zalomcoval, vykřikl silným hlasem a vyšel z něho. 27 I podivili se všichni, takže se tázali jeden druhého: „Co to znamená? Jaké je to nové učení? Neboť s mocí rozkazuje i duchům nečistým, a poslouchají ho!“ 28 I roznesla se o něm pověst rychle po celé galilejské krajině.

29 Uzdravení tchyně Petrovy a jiných nemocných. Hned jak vyšli ze synagogy, přišli do domu Šimonova a Ondřejova s Jakubem a Janem. 30 Tchyně Šimonova ležela ve vysoké horečce; hned mu o ní pověděli. 31 I přistoupil a pozdvihl ji, vzav ji za ruku, a v tom okamžiku jí přestala horečka. I posluhovala jim.

32 Když pak nastal večer a slunce zapadlo, přiváděli k němu všechny nemocné a posedlé, 33 a celé město se shromáždilo u dveří. 34 I uzdravil mnoho těch, kteří byli trápeni rozličnými nemocemi, a vymýtl mnoho zlých duchů; ale nedovoľoval duchům mluvit, poněvadž ho znali.

35 Předem dnem ještě skoro ráno vstal, odešel na osamělé místo a modlil se tam. 36 Tu za ním pospíšil Petr a ti, kteří byli s ním. 37 Když ho našli, řekli mu: „Všichni tě hledají.“ 38 I řekl jim: „Pojďme do okolních vesnic a měst, abych kázal i tam, neboť k tomu jsem přišel.“ 39 A kázal v jejich synagogách po celé Galileji a vymítal zlé duchy.

40 Uzdravení malomocného. Tu přišel k němu malomocný a prosil ho na kolenou takto: „Chceš-li, můžeš mě očistit.“ 41 Ježíš se nad ním slitoval, pozvedl ruku, dotkl se ho a řekl mu: „Chci, buď čist!“ 42 Po těchto slovech hned odešlo od něho malomocenství, a byl očištěn. 43 A přísně mu domluviv, ihned jej propustil 44 se slovy: „Hleď, abys nikomu o tom neříkal; ale jdi, ukaž se knězi a na svědectví pro ně obětuj za své očištění, co přikázal Mojžíš!“ 45 Jakmile však odešel, počal vypravovat a rozhlašovat tu událost, takže Ježíš nemohl již veřejně vejít do města, nýbrž se zdržoval venku na osamělých místech; ale přicházeli k němu lidé odevšad.

Mar 2

1 Uzdravení ochrnulého. Po několika dnech vešel opět do Kafarna. 2 I proslýchlo se, že je doma; a sešlo se mnoho lidí, takže je ani nepožíval prostor před dveřmi. A kázal k nim slovo (Boží). 3 Tu přišli k němu s ochrnulým – 4 nesli ho čtyři muži – a poněvadž ho pro zástup nemohli přinést k němu, odkryli nad Ježíšem střechu, učinili otvor a spustili lože s ochrnulým dolů. 5 Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrulému: „Synu, odpouštěj se ti tvé hříchy.“ 6 Seděli pak tam někteří zákoníci a myslili si: 7 „Co tento tak mluví? Rouhá se! Kdo může odpouštěti hříchy, ne-li sám Bůh?“ 8 Ale Ježíš poznal hned svým duchem, že tak myslí potajmu, a praví jim: „Proč myslíte na takové věci v svém srdci? 9 Co je snáze, říci ochrulému: ‚Odpouštěj se ti hříchy,‘ či říci: ‚Vstaň, vezmi své lože a chod‘? 10 Abyste však věděli, že Syn člověka má na zemi moc odpouštěti hříchy“ – dí ochrulému – 11 „tobě pravím: Vstaň, vezmi své lože a jdi domů!“ 12 A hned vstal, vzal své lože a odešel předem všemi, takže se všichni divili a chválili Boha řkouce: „Nikdy jsme nic takového neviděli.“

13 Z celníka Matouše – učedník Páně. Tu vyšel opět k jezeru a všechen lid přicházel k němu; i učil je. 14 A když šel kolem, spatřil Leviho, syna Alfeova, seděti u celnice. I dí mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. 15 Když pak v jeho domě stoloval, stolovalo také s Ježišem a jeho učedníky mnoho celníků a hříšníků; neboť jich bylo mnoho mezi těmi, kteří jej doprovázeli. 16 Když to viděli zákoníci a farizeové, že stoluje s celníky a hříšníky, řekli jeho učedníkům: „Proč s celníky a hříšníky jí a pije [váš Mistr]?“ 17 Ježíš to uslyšel a řekl jim: „Nepotřebují zdraví lékaře, nýbrž nemocní; neboť nepřišel jsem volat spravedlivé, nýbrž hříšníky.“

18 Poučení o soukromém postu. Učedníci Janovi i farizeové měli právě půst. Přicházejí a praví mu: „Proč se učedníci Janovi i učedníci farizejští postí, tvoji učedníci se však nepostí?“ 19 Ježíš jim praví: „Což se mohou postit svatební hosté, dokud je s nimi ženich? Dokud mají ženicha mezi sebou, nemohou se postit. 20 Přijdou však dnové, kdy jim bude ženich vzat, a pak se budou v těch dnech postit.“ 21 „Nikdo nepříšívá záplatu z nového sukna k starému rouchu, neboť jinak ta nová záplata odtrhne kus od starého a vznikne horší díra. 22 A nikdo nevlévá mladé víno do starých měchů; jinak víno roztrhne měchy, víno vyteče a měchy se zničí; ale mladé víno se má vlévat i do nových měchů.“

23 Ježíš je Pánem soboty. Jednou v sobotu šel Pán Ježíš obilným polem. Jeho učedníci počali cestou trhati klasy. 24 Farizeové mu řekli: „Hle, proč dělají v sobotu to, co není dovoleno?“ 25 I řekl jim: „Nikdy jste nečetli, co učinil David, když měl nouzi a hlad, on i jeho průvodci? 26 Jak za velekněze Abiataru vešel do domu Božího a jedl předkladné chleby, jež není dovoleno jísti nikomu, leda kněžím, a jak dal i svým průvodcům?“ 27 I pravil jim: „Sobota je pro člověka a nikoliv člověk pro sobotu; 28 proto Syn člověka je Pánem i soboty.“

Mar 3

1 Uzdravení člověka s uschlou rukou. Když vešel opět do synagogy, byl tam člověk s uschlou rukou. 2 I pozorovali Ježíše, zda ho v sobotu uzdraví, aby ho obžalovali. 3 I řekl člověku s uschlou rukou: „Vstaň a postav se doprostřed!“ 4 Jim však pravil: „Je

dovoleno v sobotu činit dobré či zlé? Zachránit život či jej zničit?“ Oni však mlčeli. 5 Zarmoucen nad jejich zatvrdelým srdcem se rozhlédl po nich s nevolí a řekl tomu člověku: „Zvedni svou ruku!“ I zvedl ji a jeho ruka byla zase zdráva. 6 Farizeové však odešli a radili se hned s herodovci proti němu, jak by ho zahubili.

7 Uzdravení jiných nemocných. Ježíš se však odebral se svými učedníky k jezeru a četný zástup z Galileje i Judska jej doprovázel. 8 Také z Jerusalema a z Idumeje i ze Zajordání a z okolí Tyru i Sidonu přišli k němu ve velkém množství, když uslyšeli, jak veliké věci koná. 9 I řekl svým učedníkům, aby měli pro něho připravenou loďku, a to proto, aby ho zástup netiskl. 10 Uzdravil jich totiž mnoho, takže se nemocní tlačili k němu, aby se ho dotkli. 11 Když to viděli nečistí duchové, padali před ním a křičeli: 12 „Ty jsi Syn Boží!“ On však jim přikazoval přísně, aby ho neprozrazovali.

13 Vyvolení dvanácti apoštolů. I vystoupil na horu a povolal k sobě ty, které sám chtěl; a přišli k němu. 14 I ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním a aby je posílal kázat. 15 Dal jim moc [uzdravovatí nemoci a] vymítati zlé duchy. Ustanovil: 16 Šimona, jemuž dal jméno Petr; 17 Jakuba, syna Zebedeova, a Jana, bratra Jakubova – jimž dal jméno Boanerges, to jest synové hromu – 18 Ondřeje, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba, syna Alfeova, Tadeáše, Šimona Horlivce 19 a Jidáše Iškariotského, jenž ho zradil.

20 Zloba farizeů. I přišli do domu; a opět se sešel zástup, takže nemohli ani chleba pojísti. 21 Když to uslyšeli jeho lidé, vyšli ho zadržet, neboť si mysleli, že se pomínul s rozumem. 22 Ale zákoníci, kteří přišli z Jerusalema, pravili: „Má Beelzebuba a s pomocí knížete zlých duchů vymítá zlé duchy.“ 23 I přivolal je k sobě a mluvil k nim v podobenstvích: „Jak může satan vymítati satana? 24 Rozdělí-li se království proti sobě – nemůže se to království udržeti; 25 a nebude-li dům v sobě jednotný, nebude se moci ten dům udržeti. 26 Také satan, povstane-li sám proti sobě, není jednotný; nebude moci obstáti, nýbrž bude v koncích. 27 Nikdo nemůže vejít do domu silákova a pobrat jeho náradí, dokud napřed siláka nesváže; potom teprve vyloupí jeho dům.“

28 **Hříchy proti Duchu svatému.** „Vpravdě pravím vám: Všechny hříchy, i rouhání, kterých se dopustili lidé, budou jim odpuštěny. 29 Kdo by se však rouhal proti Duchu svatému, nedostane odpuštění na věky, nýbrž bude vinen věčným hříchem.“ 30 Oni totiž pravili: „Má nečistého ducha.“

31 **Matka a příbuzní Páně.** Tu přišli jeho matka a bratři; stojíce venku, dali ho zavolat, 32 neboť zástup seděl okolo něho. I řekli mu: „Hle, tvá matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě.“ 33 Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji bratři?“ 34 A rozhlédl se na ty, kteří seděli okolo něho, a pravil: „Hle, má matka a moji bratři! 35 Neboť kdo plní vůli Boží, ten je mi bratrem i sestrou i matkou!“

Mar 4

ODDÍL TŘETÍ: PODOBENSTVÍ KRISTOVA O KRÁLOVSTVÍ BOŽÍM (4,1–34).

1 **Okolnosti Kristova kázání.** A opět počal učit u jezera. Veliký zástup se shromáždil k němu; proto vstoupil na loďku a usedl (v ní) na jezeře. Veškerý lid byl na břehu jezera. 2 I učil je mnohým věcem v podobenstvích.

Podobenství o rozsévači. V svém kázání jim řekl: 3 „Slyšte! Hle, vyšel rozsévač, aby rozséval. 4 A když rozséval, padlo některé (zrno) na okraj cesty; i přiletěli [nebeští] ptáci a sezobali je. 5 A jiné padlo na skalnaté místo, kde nemělo mnoho půdy. Vzešlo rychle, poněvadž neleželo hluboko v zemi. 6 Když však vyšlo slunce, uvadlo, a poněvadž nemělo kořene, uschlo. 7 A jiné padlo mezi trní; i vzrostlo trní a udusilo je, a nevydalo užitek. 8 A jiné padlo v dobrou zemi, vzešlo a rostlo a vydalo plod; a přinášelo na třicet, i na šedesát a na sto [zrn].“ 9 I dodal: „Kdo má uši k slyšení, slyš!“

10 **Proč Kristus mluví v podobenstvích.** A když byl sám, otázali se ho ti, kteří byli s ním i se dvanácti na to podobenství. 11 I řekl jim: „Vám je dáno poznati tajemství království Božího, oněm však, kdož jsou mimo, se podává všechno v podobenstvích,

12 aby dívající se hleděli, ale neviděli
a slyšící poslouchali, ale nerozuměli;

aby se snad neobrátili
a nebyly jim odpuštěny hříchy.“

13 Smysl podobenství o rozséváči. I řekl jim: „Nerozumíte tomu podobenství? A jak potom poznáte ostatní podobenství? **14** Rozséváč rozsévá slovo. **15** Těmi pak, kteří jsou na okraji cesty, kde se slovo rozsévá, rozumějí se ti, kdož je slyší, avšak ihned přichází satan a bere jim slovo, které bylo zaseto do jejich srdce. **16** Podobně těmi, kteří jsou rozseti na skalnatá místa, rozumějí se ti, kteří přijímají hned slyšené slovo s radostí; **17** nemají však v sobě kořene, nýbrž jsou nestálí. Když pak nastane soužení nebo pronásledování pro to slovo, ihned se pohoršují. **18** A jsou jiní, rozsetí mezi trním; to jsou ti, kteří sice slyší slovo, **19** ale světské starosti a klamně bohatství a žádosti po jiných věcech se k nim vplíží, udušují slovo, takže se stává neplodným. **20** A těmi, kteří byli zaseti v dobrou zemi, se rozumějí ti, kteří slyší slovo a je přijímají i plod přinášejí, jedem třicet, jiný šedesát, jiný sto.“

21 Je třeba se přičinit i o hlubší poznání zjevených pravd. I řekl jim: „Cožpak přinášejí svíci, aby ji postavili pod kbelík nebo pod postel? Což ne, aby ji postavili na svícen? **22** Neboť nic není skryto, co by se nedalo zjevit, a nic se neděje tajně, aby to nepřišlo najevo. **23** Má-li kdo uši k slyšení, slyš!“ **24** Potom jim řekl: „Vizte, co slyšíte! Jakou měrou měříte, takovou bude vám naměřeno; ano, bude vám přidáno. **25** Neboť kdo má, tomu bude dáno; a kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má.“

26 Podobenství o semeni zasetém do země. Také řekl: „Tak se děje v království Božím, jako když člověk zaseje símě do země. Zatím co sám **27** spí a vstává, v noci a ve dne, símě vzchází a vzrůstá; on však neví, jak. **28** Neboť země sama od sebe vydává nejdříve stéblo, potom klas, a nato plné zrna v klasu. **29** Když pak se ukáže zralý plod, ihned pošle srp, neboť nastala žně.“

30 Podobenství o hořčičném zrnu. Dále řekl: „K čemu přirovnáme království Boží anebo v kterém podobenství je představíme? **31** Je jako zrno hořčičné, když se zaseje do země; to je nejmenší ze všech semen na zemi, **32** ale když se zaseje, vzrůstá a stává se větším než všechny byliny; a vyhání veliké ratolesti, takže

ptáci nebeští mohou hnízdit v jeho stínu.“ 33 A mnoha takovými podobenstvími podával jim slovo, pokud je dovedli slyšeti. 34 Bez podobenství k nim nemluvil; byl-li však sám se svými učedníky, vykládal jim všechno.

ODDÍL ČTVRTÝ: DALŠÍ MESIÁŠSKÁ ČINNOST KRISTOVA V GALILEJI (4,35–9,31).

35 Utišení bouře na, Genesaretském jezeře. V onen den, když nastal večer, řekl jim: „Přelavme se na druhý břeh!“ 36 Rozpustili lid a (učedníci) berou ho tak, jak byl na loďce; také jiné loďky byly s ním. 37 I strhla se veliká vichřice. Vlny vnikaly do loďky, takže se loďka již naplňovala. 38 On však spal na zádi loďky na podušce. I budí ho a praví mu: „Mistře, nezáleží ti na tom, že hyneme?“ 39 I vstal, přísně přikázal větru a nařídil jezeru: „Buď ticho, upokoj se!“ A přestal vítr a nastalo veliké ticho. 40 I řekl jim: „Proč se bojíte? Což ještě nemáte víry?“ Tu je pojala veliká bázeň a jeden druhého se tázal: „Kdo jest asi tento, že ho vítr i jezero poslouchají?“

Mar 5

1 Uzdravení posedlého. I přelavili se na druhý břeh do gerasenské krajiny. 2 Jak vyšel z loďky, ihned se s ním potkal člověk vyšlý z hrobů, posedlý nečistým duchem. 3 Bydlel totiž v hrobech a již ani řetězy nemohl ho nikdo svázat; 4 neboť ačkoliv byl často spoután okovy a řetězy, řetězy přetrhal, okovy rozlámал a nikdo ho nemohl zkotit. 5 Zdržoval se stále ve dne v noci v hrobech nebo na horách, křičel a bil se kameny. 6 Když spatřil z daleka Ježíše, přiběhl, poklonil se mu 7 a vykřikl silným hlasem: „Co je ti do mne, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Při Bohu tě zapřísahám, netrap mě!“ 8 Ježíš mu totiž řekl: „Nečistý duchu, vyjdi z tohoto člověka!“ 9 I otázal se ho: „Jak se jmenuješ?“ Řekl mu: „Jmenuji se Pluk, neboť je nás mnoho.“ 10 A prosil ho velice, aby je nevyháněl z té krajiny. 11 Pásl se tam u hory veliké stádo vepřů. 12 I prosili ho duchové: „Pošli nás do vepřů, ať vejdemo do nich!“ 13 Povolil jim to [hned]. I vyšli nečistí duchové a vešli do vepřů. A stádo – asi dva tisíce kusů – se hnalo po srázu do jezera a utonulo v jezeru. 14 Pastýři pak utekli a rozhlásili to po městě i po venkově. I vyšli se (lidé) podívat, co se

stalo. 15 A přicházejí k Ježíšovi a vidí toho, jenž býval posedlý, že sedí, jest oblečen a má zdravý rozum; i báli se. 16 Očití svědkové pak jim vypravovali, jak se to posedlému stalo; též (vypravovali) o vepřích. 17 I počali ho prosit, aby odešel z jejich území.

18 Když pak vstupoval na loďku, prosil ho ten, jenž býval posedlý, aby směl jíti s ním. 19 Ale nedovolil mu to, nýbrž řekl mu: „Jdi domů k svým a oznam jim, jak veliké věci ti učinil Pán a jak se nad tebou slitoval!“ 20 I odešel a počal rozhlašovati v Desítiměstí, jak veliké věci mu prokázal Ježíš. A všichni se divili.

21 Uzdravení nemocné ženy a vzkříšení dcery Jairovy. Když se Ježíš přeplavil na loďce opět na druhý břeh, sešel se k němu veliký zástup. Ještě byl na břehu jezera, 22 když k němu přišel jeden z představených synagogy, jménem Jair; a spatřiv ho, padl mu k nohám 23 a prosil ho snažně: „Má dcera umírá; pojď, vlož na ni ruku, aby se uzdravila a žila!“

24 I odešel s ním za doprovodu velkého zástupu lidí. Ti se tísnili okolo něho. 25 Tu byla jedna žena, která trpěla krvotokem dvanáct let. 26 Mnoho vytrpěla od mnoha lékařů a vynaložila všechn svůj majetek, a přece jí to nic neprospělo, nýbrž spíše ještě uškodilo. 27 Když uslyšela o Ježíšovi, přišla k zástupu odzadu a dotkla se jeho roucha, 28 neboť si myslila: „Dotknu-li se jen jeho roucha, budu uzdravena.“ 29 A hned jí přestal výtok krve a pocítila na těle, že jest uzdravena ze své nemoci. 30 Ale Ježíš poznal ihned sám na sobě, že z něho vyšla moc. Obrátil se k zástupu a pravil: „Kdo se to dotkl mého roucha?“ 31 I řekli mu jeho učedníci: „Vidíš přece, že se zástup tlačí na tebe, a ty pravíš: ‚Kdo se mne dotkl?‘“ 32 I rozhlížel se po té, která to učinila. 33 Žena pak vědouc, co se jí stalo, přistoupila s bázní a chvěním, padla před ním a pověděla mu plnou pravdu. 34 On pak jí řekl: „Dcero, tvá víra tě uzdravila; jdi v pokoji a buď uzdravena ze své nemoci!“

35 Když ještě mluvil, přišli od představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera zemřela. Proč ještě obtěžuješ Mistra?“ 36 Ježíš však uslyšev to slovo, řekl představenému synagogy: „Neboj se, jenom věř!“ 37 A nenechal nikoho jíti s sebou kromě Petra, Jakuba a jeho bratra Jana.

38 I přicházejí do domu představeného synagogy. A postřehne hluk a zaslechne lidi plakati a velmi kvíleti. 39 Vešel k nim a praví: „Proč hlučíte a pláčete? Dívka nezemřela, ale spí.“ 40 I posmívali se mu. On však vypustil všechny, vzal otce i matku té dívky a ty, kteří byli s ním, a vešel tam, kde ležela dívka. 41 Vzal dívku za ruku a řekl jí: „Talítha, kúmi!“ – to jest v překladě: „Dívko – pravím ti – vstaň!“ 42 A hned dívka vstala a chodila; bylo jí dvanáct let. I užasli velmi. 43 A přikázal jim přísně, aby nikdo o tom nezvěděl. Pak řekl, aby jí dali jísti.

Mar 6

1 **Nevěra obyvatel v Nazaretě.** Když vyšel odtud, odebral se do své otčiny. Jeho učedníci šli s ním. 2 Když pak byla sobota, počal učit v synagoze, a mnozí slyšice ho, žasli nad jeho učením a pravili: „Odkud má [všechny] ty věci? A jaká to moudrost, která je mu dána, a takové divy, které se dějí jeho rukama? 3 Copak to není tesař, syn Marie a bratr Jakubův a Josefův a Judův a Šimonův? A copak nebydlí také jeho sestry zde u nás?“ I horšili se nad ním. 4 Ježíš jim řekl: „Všude jinde je prorok v úctě, jen v své otčině, mezi svými krajany a v svém příbuzenstvu nikoliv.“ 5 A nemohl tam učiniti žádný zázrak kromě toho, že uzdravil několik nemocných, vloživ na ně ruce. 6 Divil se jejich nevěře. Pak obcházel okolní vesnice a učil (tam).

7 **První rozeslání apoštolů.** I povolal k sobě dvanáct a počal je posílati po dvou; dal jim také moc nad nečistými duchy. 8 A přikázal jim, aby nebrali na cestu nic, toliko hůl; ani ne mošnu ani chleba ani peníze do opasku; 9 aby si však obuli sandály a neoblékali dvě sukně. 10 A řekl jim: „Kdekoliv vejдете do domu, tam zůstávejte, pokud z toho místa neodejdete. 11 Ale kde vás nepřijmou ani vás neuposlechnou, tam setřeste, až odtamtud budete vycházet, prach se svých nohou na svědectví proti nim!“

12 I vyšli a kázali, aby činili pokání. 13 Také vymítali mnoho duchů a mazali olejem mnohé nemocné a uzdravovali je.

14 **Herodovo mínění o Kristu.** I uslyšel to král Herodes, neboť (Ježíšovo) jméno se stalo slavným, a řekl: „Jan Křtitel vstal z mrtvých, a proto působí v něm divotvorná moc.“ Jiní však pravili:

„Eliáš je to.“ 15 A jiní říkali: „Prorok je to jako jeden z proroků.“ 16 Když to Herodes uslyšel, řekl: „Jan, kterého jsem dal stíti, vstal [z mrtvých].“

17 Smrt Jana Křtitele. Herodes dal totiž Jana zajmouti a vsadit do vězení kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, že ji pojal za manželku. 18 Neboť Jan říkával Herodovi: „Není ti dovoleno mít manželku svého bratra.“ 19 Herodias proto nevrážila na něho a chtěla ho zabít, ale nemohla, 20 poněvadž Herodes se bál Jana, věda, že je to muž spravedlivý a svatý. I chránil ho, mnoho činil podle jeho rad a rád mu naslouchal. 21 Nadešel však příhodný den. Herodes vystrojil o svých narozeninách hostinu svým velmožům, velitelům vojska a předním mužům galilejským. 22 Když pak vešla dcera právě té Herodiady a tančila a zalíbila se Herodovi i jeho spolustolujícím, řekl král dívce: „Požádej mě, oč chceš, a dám ti to!“ 23 A přísahal jí: „O cokoli požádáš, dám ti, třebaš by to byla i polovice mého království.“ 24 Ona odešla a řekla své matce: „Oč mám žádati?“ Ta odpověděla: „O hlavu Jana Křtitele.“ 25 I vešla chvatně ke králi a prosila ho: „Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele.“ 26 I zarmoutil se král. Pro svou přísahu však a kvůli spoluhodovníkům nechtěl ji zarmoutit. 27 I poslal hned kata s rozkazem, aby přinesl jeho hlavu. Ten ho sál v žaláři 28 a přinesl jeho hlavu na míse a dal ji dívce, a dívka ji dala své matce. 29 Když to uslyšeli jeho uředníci, přišli, vzali jeho tělo a pochovali je do hrobu.

30 Návrat apoštolů z první apoštolské cesty. I sešli se apoštolé k Ježíšovi a vyprávěli mu všechno, co činili a čemu učili. 31 On jim řekl: „Pojďte stranou na osamělé místo a trochu si odpočiňte!“ Bylo totiž mnoho těch, kteří přicházeli a odcházeli, takže sami neměli ani kdy se najísti.

32 První zázračné nasycení. Potom vstoupili na loďku a odebrali se na osamělé místo v ústraní. 33 Ale lidé viděli je odcházeti a mnozí to poznali; i sběhli se tam pěšky ze všech měst a přišli (tam) dříve než oni.

34 A když Ježíš vystoupil a užírl veliký zástup, bylo mu jich líto, poněvadž byli jako ovce bez pastýře; a počal je učiti mnoha věcem.

35 A když už čas pokročil, přistoupili jeho učedníci a řekli mu: „Osamělé je toto místo a hodina již pokročila. 36 Rozpusť je, ať odejdou do okolních dvorců a vesnic nakoupit si pokrmů k jídlu!“ 37 On však jim odpověděl: „Dejte vy jim jísti!“ I řekli mu: „Což máme odejít a koupit za dvě stě denárů chlebů a dáti jim jísti?“ 38 On jim řekl: „Kolik chlebů máte? Jděte se podívat!“ Když to zvěděli, řekli: „Pět a dvě ryby.“ 39 I přikázal jim, aby rozsadili všechny po skupinách po zelené trávě. 40 I posadili se ve skupinách po stu a po padesáti. 41 A vzav pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, požehnal a pak rozlámал chleby a dával svým učedníkům, aby je kladli před ně. Také dvě ryby rozdělil mezi všechny. 42 I jedli všichni a nasýtli se. 43 A sebrali zbytky, dvanáct plných košů kousků, stejně z ryb. 44 Bylo pak těch, kteří jedli, pět tisíc mužů.

45 A hned přiměl své učedníky, aby vstoupili na loďku a plavili se napřed na druhý břeh k Bethsaidě, zatím co On rozpouštěl zástup. 46 A když je rozpustil, odešel na horu se pomodlit.

47 Ježíš kráčí po hladině Genesaretského jezera. Když nastal večer, byla loďka uprostřed jezera. On sám byl na souši. 48 Viděl je, jak se namáhavě plaví, neboť vál proti nim vítr. Kolem čtvrté noční hlídky kráčel po jezeře směrem k nim a chtěl je minouti. 49 Ale když oni ho spatřili, jak kráčí po jezeře, vykřikli v domnění, že je to přízrak, 50 neboť všichni ho viděli a poděsili se. A hned k nim promluvil takto: „Bud'te dobré mysli! Já jsem to, nebojte se!“ 51 I vstoupil k nim na loďku a vítr se utišil. A oni ještě více žasli, 52 neboť nepovážili, co se stalo s chleby; bylo totiž jejich srdce zaslepeno.

53 Uzdravení nemocných. A když se přeplavili na druhý břeh, přišli do genesaretské krajiny; tam přistáli. 54 Jakmile vystoupili z loďky, (lidé) ho hned poznali. 55 I proběhli celou tu krajinu a počali nositi na nosítkách nemocné tam, kde slyšeli, že jest. 56 A kde vcházel do vesnic nebo do dvorců nebo do měst, kladli nemocné na ulice. Ti ho prosili, aby se směli dotknouti alespoň lemu jeho roucha. A všichni, kteří se ho dotkli, uzdravili se.

Mar 7

1 Ježíš kárá převrácená nařízení zákoníků a farizeů. I scházejí se k němu farizeové a někteří ze zákoníků; přišli z Jerusalema. 2 Když uźřeli některé z jeho učedníků, jak jedí chléb poskvřněnýma, to jest neumytýma rukama, [hanili je]. – 3 Farizeové totiž a židé vůbec nejedí, dokud si neumyjí důkladně ruce, zachovávající tak podání starších. 4 A když přijdou z trhu, nejedí dříve, dokud se nevykoupají. A je mnoho ještě jiných předpisů, které zachovávají na základě podání: umývání koflíků, džbánů, měděnic, [loží]. – 5 I tázali se ho farizeové a zákoníci: „Proč tvoji učedníci nezachovávají podání starších, ale jedí chléb poskvřněnýma rukama?“ 6 On však jim odpověděl: „Dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytcích, jak je psáno:

,Tento lid ctí mě ústy,
ale jejich srdce je daleko ode mne!
7 Nadarmo však mě ctí,
protože učí lidským naukám a nařízením.'

8 Neboť jste opustili přikázání Boží a zachováváte lidské nařízení: umývání džbánů, koflíků; a mnoho jiných předpisů podobných těmto zachováváte.“ 9 Potom jim řekl: „Klidně rušíte přikázání Boží, abyste mohli zachovávat své podání. 10 Neboť Mojžíš pravil: ‚Cti otce svého a matku svou!‘ a ‚Kdo zlořečí otci nebo matce, ať umře!‘ 11 Vy však pravíte: Řekne-li kdo otci nebo matce: ‚Co ti ještě ode mne patří, je korban, to jest zásvětný dar,‘ 12 již připouštíte, aby takový už nic nečinil pro svého otce nebo pro svou matku. 13 Tak rušíte slovo Boží svým podáním, jemuž jste učili a podobných takových věcí činíte mnoho.“

14 A svolal k sobě opět zástup a pravil jim: „Poslyšte mě a rozumějte! 15 Nic nevchází zvenku do člověka, co by ho mohlo poskvřniti, ale to, co vychází z člověka, to jest, co ho poskvřňuje. 16 Má-li kdo uši k slyšení, slyš!“

17 A když vešel od zástupu do domu, tázali se ho jeho učedníci na to podobenství. 18 Praví jim: „I vy jste tak nechápaví? Nechápete, že nic, co zvenku vchází do člověka, nemůže ho poskvřniti, 19 poněvadž nevchází mu do srdce, nýbrž jde do břicha a vychází do

stoky, vyčišťující všeliké pokrmy?“ 20 Pravit dále: „Co vychází z člověka, to poskvňuje člověka; 21 neboť z nitra, z lidského srdce vycházejí zlé myšlenky, cizoložství, smilstva, vraždy 22 krádeže, lakomství, nešlechtnosti, lest, nestydatosti, závist, rouhání, pýcha, pošetilost. 23 Všechny tyto (necnosti) vycházejí z nitra a poskvňují člověka.“

24 Uzdravení kananejské dívky. Když vstal, odešel odtud do tyrského a sidonského území. Vešel do jednoho domu a nechtěl, aby se někdo o tom dověděl. Ale nemohl se utajiti; 25 neboť hned, jak o něm uslyšela jedna žena, jejíž dcera měla nečistého ducha, vešla a padla mu k nohám. 26 Ta žena byla pohanka, rodem Syrofeničanka. I prosila ho, aby vymýtil zlého ducha z její dcery. 27 Řekl jí: „Dovol, ať se nejdříve nasytí dítky; neboť není správné bráti chléb dětem a házeti psíkům.“ 28 Ale ona odpověděla: „Ovšem, Pane, ale i psíci pod stolem jedí z drobtů po dětech.“ 29 Tu jí řekl: „Pro tuto řeč jdi! Zlý duch vyšel z tvé dcery.“ 30 I odešla do svého domu a shledala, že dívka leží na loži a že zlý duch vyšel.

31 Uzdravení hluchoněmého. A když vyšel zase z tyrského území, přišel Sidonem k jezeru Galilejskému územím Desítíměst. 32 I přivedli mu hluchoněmého a prosili ho, aby vložil na něho ruku. 33 Vzal jej od zástupu stranou, vložil mu do uší své prsty, pak nasliniv si prst, dotkl se jeho jazyka, 34 pohlédl s povzdechem k nebi a řekl mu: „Efeta!“ to jest: „Otevři se!“ 35 A hned se otevřely jeho uši a rozvázal se jeho svázaný jazyk; i mluvil správně. 36 A přikázal jim, aby o tom nikomu neříkali. Ale čím více jim přikazoval, tím více to rozhlašovali. 37 I divili se velice a pravili: „Dobře učinil všechny věci, i hluchým dává sluch a němým řeč.“

Mar 8

1 Druhé zázračné nasycení. V těch dnech byl s ním opět veliký zástup. Poněvadž neměli co jísti, svolal k sobě své učedníky a řekl jim: 2 „Lito je mi zástupu, neboť již tři dny meškají se mnou a nemají co jísti. 3 Rozpustím-li je lačné domů, zemdlí na cestě, neboť někteří z nich přišli z daleka.“ 4 I řekli mu jeho učedníci: „Odkud bude někdo moci nasytiti je chleby zde v pusté krajině?“ 5 Tu se jich otázal: „Kolik chlebů máte?“ Oni řekli: „Sedm.“ 6 I rozkázal

zástupu, aby se rozložil po zemi. A vzav sedm chlebů, učinil díky, rozlámal je a dával svým učedníkům, aby je předkládali. I předložili je zástupu. 7 Také měli několik rybiček. Ty požehnal a dal je také předložit. 8 I jedli a nasýtli se. Zbylých kousků sebrali sedm košů. 9 Bylo pak [těch, kteří jedli,] asi čtyři tisíce. I rozpustil je. 10 A hned vstoupil se svými učedníky na loďku a připlul do krajiny dalmanutské.

11 Znamení s nebe. Tu přišli farizeové a počali se s ním příti, žádající od něho znamení s nebe, aby ho pokoušeli. 12 Ale On si vzdychl v svém duchu a pravil: „Proč žádá toto pokolení znamení? Vpravdě pravím vám: Nebude dáno znamení tomuto pokolení.“ 13 A nechav je, vstoupil zase na loďku a přeplavil se na druhý břeh.

14 Kvas farizeů a saduceů. Zapomněli však vzíti si chleby a neměli s sebou na loďce nic než jeden chléb. 15 (Ježíš) jim přikazoval: „Hleďte, ať se varujete kvasu farizejského a kvasu Herodova!“ 16 I uvažovali mezi sebou: „To proto, že nemáme chlebů.“ 17 Když to Ježíš poznal, pravil jim: „Proč uvažujete, že nemáte chlebů? Ještě nechápete ani nerozumíte? Copak ještě máte své srdce zaslepeno? Majíce oči, nevidíte? 18 Majíce uši, neslyšíte? 19 A nepamatujete se na to, když jsem rozlámal pět chlebů mezi pět tisíc, kolik jste nasbírali košů plných kousků?“ Práví mu: „Dvanáct.“ 20 A když sedm chlebů mezi čtyři tisíce, kolik jste nasbírali košíků kousků?“ Práví mu: „Sedm.“ 21 Na to jim řekl: „A to ještě nerozumíte?“

22 Uzdravení slepce. I přišli do Bethsaidy; tam přivedli k němu slepce a prosili ho, aby se ho dotkl. 23 Vzal slepce za ruku a vyvedl ho z vesnice. Pak mu potřel slinou oči, vložil na něho ruce a tázal se ho, zdali co vidí. 24 I pohlédl vzhůru a řekl: „Vidím choditi lidi veliké jako stromy.“ 25 Nato mu vložil opět ruce na oči. I prohlédl a byl uzdraven, takže viděl všechno jasně. 26 A poslal ho domů s příkazem: „Jdi domů, a až vejdeš do vesnice, nikomu (o tom) nevykládej!“

27 Petrovo vyznání u Caesareje Filipovy. I vyšel Ježíš se svými učedníky do vesnic v okolí Caesareje Filipovy. Cestou se tázal svých učedníků: „Za koho mě lidé pokládají?“ 28 Oni mu

odpověděli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní pak za jednoho z proroků.“ 29 Tu jim dí: „Vy pak za koho mě pokládáte?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš.“ 30 I přikázal jim přísně, aby to o něm nikomu neříkali.

31 Ježíš předpovídá po prvé své umučení a zmrtvýchvstání. I počal je poučovati, že Syn člověka musí mnoho vytrpěti a býti zavržen staršími a velekněžími i zákoníky a býti zabit a po třech dnech vstáti z mrtvých. 32 Ta slova mluvil otevřeně. I vzal ho Petr stranou a počal mu domlouvat; 33 ale On se obrátil, pohleděl na své učedníky a přísně přikázal Petrovi: „Jdi mi s očí, satane, neboť nemáš na zřeteli věci Boží, nýbrž věci lidské!“

34 Je potřeba se přemáhat. A když přivolał k sobě zástup i své učedníky, řekl jim: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi svůj kříž a následuj mne! 35 Neboť kdo by chtěl svůj život zachrániti, ztratí jej; kdo by však svůj život pro mne a pro evangelium ztratil, zachrání jej. 36 Neboť co prospěje člověku, i kdyby celý svět získal, ale ztratil život (věčný)? 37 Anebo jakou výměnu dá člověk za svůj život (věčný)? 38 Neboť kdo se bude stydět za mne a za má slova v tomto cizoložném a hříšném pokolení, za toho se bude stydět také Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.“ 39 Potom jim řekl: „Vpravdě pravím vám: Jsou tu někteří mezi přítomnými, kteří neokusí smrti, dokud neužijí království Boží přicházející v moci.“

Mar 9

1 Proměnění Páně na hoře. Po šesti dnech vzal Ježíš Petra, Jakuba a Jana a vedl je samotné na vysokou horu do ústraní. Tam se před nimi proměnil. 2 I zaskvěla se jeho roucha a velmi zbělela jako sníh, jak je žádný bělič na zemi nemůže vyběliti. 3 A zjevil se jim Eliáš s Mojžíšem a rozmlouvali s Ježíšem. 4 A Petr řekl Ježíšovi: „Mistře, dobře je nám zde! Udělejme tři stánky: tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden!“ 5 Nevěděl totiž, co mluví, neboť byli polekáni. 6 I udělal se oblak a zastiňoval je, a z oblaku zazněl hlas: „Tento je můj milý Syn, toho poslouchejte!“ 7 A když se náhle kolem rozhlédli, neviděli již nikoho, jenom samotného Ježíše u sebe.

8 Když sestupovali s hory, přikázal jim, aby nikomu o tom, co viděli, nepovídali; teprve až vstane Syn člověka z mrtvých. 9 I podrželi si tu věc u sebe, ač uvažovali, co to znamená „až vstane z mrtvých.“ 10 I tázali se ho: „Proč tedy říkají [farizeové a] zákoníci, že napřed má přijít Eliáš?“ 11 On pak jim odpověděl: „Eliáš přijde napřed a napraví všechno. A co je psáno o Synu člověka, že má mnoho trpěti a býti opovržen? 12 Ale pravím vám: Eliáš již přišel a učinili mu, co se jim zlíbilo, jak je to o něm psáno.“

13 **Uzdravení posedlého chlapce.** A když přišel k svým učedníkům, spatřil veliký zástup a okolo nich i zákoníky, jak se s nimi hádají. 14 Jakmile všechen lid spatřil Ježíše, užasl a polekal se; pak běželi k němu a vítali ho. 15 I otázal se jich: „Oč se hádáte mezi sebou?“ 16 Jeden ze zástupu mu odpověděl: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna, má němého ducha 17 a ten jím trhá, kdekoliv ho uchopí, takže sliní a skřípe zuby a ztrne. I řekl jsem tvým učedníkům, aby ho vymítli, ale nemohli.“ 18 On jim řekl: „Ó pokolení nevěřící, jak dlouho mám býti s vámi? Jak dlouho mám vás trpěti? Přiveďte ho ke mně!“ 19 I přivedli ho. A jakmile ho zlý duch spatřil, hned chlapcem zalomcoval; a on padl na zem, válel se a slinil. 20 I otázal se jeho otce: „Jak je tomu dávno, co se mu to stalo?“ On praví: „Od dětství. 21 Už často ho shodil i do ohně a do vody, aby ho zahubil. Ale zmůžeš-li něco, pomoz nám, slituj se nad námi!“ 22 Ježíš mu řekl: „Můžeš-li věřit, všechno je možno věřícímu.“ 23 A hned otec toho chlapce zvolal se slzami: „Věřím, [Pane,] pomoc mé nedůvěře!“ 24 Když Ježíš viděl, že se lid sbíhá, přikázal přísně nečistému duchu slovy: „Duchu zlý a němý, já ti rozkazuji, vyjdi z něho a již do něho nevcházej!“ 25 I vykřikl, prudce chlapcem zalomcoval a vyšel z něho. On byl jako mrtev, takže mnozí pravili: „Zemřel.“ 26 Ale Ježíš ho vzal za ruku, pozdvihl ho, a on vstal.

27 Když pak vešel do domu, tázali se ho v soukromí jeho učedníci: „Proč my jsme ho nemohli vymítnouti?“ 28 On jim řekl: „Takový druh nemůže vyjíti ničím jiným, leda modlitbou [a postem].“

29 **Ježíš předpovídá po druhé své umučení a zmrtvýchvstání.** Když pak odtud vyšli, ubírali se dále Galilejí, ale nechtěl, aby někdo o tom věděl. 30 Učil pak své učedníky a mluvil k

nim: „Syn člověka bude vydán v ruce lidí; a zabijí ho, a když bude zabit, vstane třetího dne z mrtvých.“ 31 Ale oni nerozuměli tomu slovu, báli se ho však otázat.

ODDÍL PÁTÝ: JEŽÍŠ POUČUJE UČEDNÍKY PŘED ODCHODEM DO JUDSKA (9,32–49).

32 **O pokoře.** I přišli do Kafarna. Když byli v domě, tázal se jich: „O čem jste cestou rozmlouvali?“ 33 Oni však mlčeli; neboť se cestou mezi sebou hádali, kdo z nich je větší. 34 I posadil se a povolav k sobě dvanáct, řekl jim: „Chce-li kdo býti prvním, buď ze všech posledním a služebníkem všech!“ 35 A vzal dítě, posadil je mezi ně, a objev dítě, řekl jim: 36 „Kdo přijme jedno z takových dětí ve jménu mém, mne přijímá; a kdo mne přijímá, nepřijímá mne, nýbrž Toho, který mě poslal.“

37 **O nerozumné horlivosti.** I řekl k němu Jan: „Mistře, viděli jsme, jak kdosi v tvém jménu vymítá zlé duchy; poněvadž však s námi nechodí, bránili jsme mu.“ 38 Ježíš však řekl: „Nebráňte mu, neboť nikdo, kdo ve jménu mém činí divy, nemůže hned nato zle mluvit o mně! 39 Neboť kdo není proti vám, je pro vás. 40 Vždyť každý, kdo vám podá ve jménu mém číši vody k pití, protože jste Kristovi, vpravdě pravím vám, že neztratí svou odměnu.“

41 **O pohoršení.** „A kdo by pohoršil jednoho z těchto maličkých, kteří věří [ve mne], tomu by bylo lépe, aby byl uvázán mlýnský kámen na jeho hrdlo a s ním aby byl uvržen do moře. 42 A pohoršuje-li tě tvá ruka, utni ji; lépe je ti vejít do života bez ruky, než s oběma rukama odejít do pekla v neuhasitelný oheň, 43 [kde jejich červ neumírá a oheň nehasne]. 44 A pohoršuje-li tě tvá noha, utni ji; lépe je ti vejít do života věčného chromému, než s oběma nohama býti uvržen do pekla [v neuhasitelný oheň, 45 kde jejich červ neumírá a oheň nehasne]. 46 A pohoršuje-li tě tvé oko, vyloupni je; lépe je ti s jedním okem vejít do království Božího, než s oběma očima býti uvržen do pekelného ohně, 47 kde jejich červ neumírá a oheň nehasne. 48 Neboť každý bude osolen ohněm [a každá oběť bude osolena solí].“

49 „Užitečná věc je sůl. Stane-li se však sůl neslanou, čím ji osolíte? Mějte v sobě sůl a zachovávejte pokoj mezi sebou!“

Mar 10

Část třetí: Působení Páně v Judsku (10–13).

ODDÍL PRVNÍ: CESTOU DO JERUSALEMA (10,1–52).

1 **Odchod do Judska.** Když se odtud odebral, přišel do judského území za Jordánem. I scházely se k němu opět zástupy a On je učil, jak to měl ve zvyku.

2 **Nerozlučitelnost manželství.** Tu přistoupili k němu farizeové s otázkou, pokoušejíce jej: „Je dovoleno muži propustiti svou manželku?“ 3 On jim odpověděl takto: „Co vám přikázal Mojžíš?“ 4 Oni řekli: „Mojžíš dovolil napsati propustný lístek a propustit.“ 5 Ježíš jim odpovídá: „Pro tvrdost vašeho srdce napsal vám ten příkaz. 6 Na počátku stvoření však stvořil Bůh lidi jako muže a ženu. 7 Proto opustí člověk otce svého a matku svou a přilne k své manželce, 8 a ti dva budou jedním tělem. Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. 9 Proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“

10 Ale v domě se ho zase otázali učedníci na tu věc. 11 Řekl jim: „Kdokoliv propustí svou manželku a pojme jinou, cizoloží proti ní; 12 a propustí-li žena svého muže a vdá se za jiného, cizoloží.“

13 **Ježíš – přítel dítek.** I přiváděli mu dítky, aby se jich dotkl. Učedníci však domlouvali těm, [kteří je k němu nesli]. 14 Ale Ježíš vida je, zamrzel se nad tím a řekl jim: „Nechte dítky přijíti ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží! 15 Vpravdě pravím vám: Kdo nepřijme království Boží jako dítko, nevejde do něho.“ 16 I bral je na lokty, vkládal na ně ruce a žehnal jim.

17 **Bohatý jinoch.** Když pak vyšel na cestu, přiběhl kdosi, poklekl před ním a tázal se ho: „Mistře dobrý, co mám činiti, abych dosáhl života věčného?“ 18 Ježíš mu odvětil: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý kromě jediného Boha. 19 Prikázání znáš: Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nepromluvíš křivé svědectví, nepodváděj, cti otce svého a matku svou!“ 20 On mu odpověděl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.“ 21 Tu Ježíš pohleděl naň laskavě a řekl mu: „Jednoho se ti ještě nedostává: Jdi, prodej, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi; a přijď a

následuj mě!“ 22 Ale on se zarmoutil pro to slovo a odešel smutně, neboť měl mnoho majetku.

23 I rozhlédl se Ježíš a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do království Božího ti, kteří mají statky!“ 24 Učedníci žasli nad jeho slovy, ale Ježíš promluvil k nim opět takto: „Synáčkové, jak těžko je vejít do království Božího těm, kteří doufají ve statky! 25 Snáze projde velbloud uchem jehly, než boháč vejde do království Božího.“

26 I divili se tím více a říkali si vespolek: „Kdo tedy může být spasen?“ 27 A Ježíš pohleděl na ně a řekl: „U lidí je to nemožné, ne však u Boha; neboť u Boha je všechno možné.“

28 **Odměna za dobrovolnou chudobu.** Tu mu řekl Petr: „Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ 29 Ježíš odpověděl: „Vpravdě pravím vám: Každý, kdo opustí dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, 30 dostane stokrát tolik: nyní v tomto čase domy, bratry, sestry, matky, děti a pole, i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný. 31 Mnozí pak první budou posledními a poslední prvními.“

32 **Ježíš předpovídá po třetí své umučení a zmrtvýchvstání.** Byli pak na cestě k Jerusalemu. Ježíš spěchal před nimi, takže žasli a šli za ním se strachem. Pak vzal opět dvanáct k sobě a počal jim vypravovati, co ho potká: 33 „Hle, ubíráme se do Jerusalema a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům [a starším]. Ti jej odsoudí na smrt a vydají ho pohanům. 34 I budou se mu posmívat, plivat na něj, bičovat ho a pak ho zabijí; ale třetího dne vstane z mrtvých.“

35 **Synové Zebedeovi.** Tu přistoupí k němu Jakub a Jan, synové Zebedeovi, a praví mu: „Mistře, přejeme si, abys nám splnil, o cokoliv tě poprosíme.“ 36 On jim řekl: „Co chcete, abych vám učinil?“ 37 Oni řekli: „Dopřej nám, abychom v tvé slávě seděli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici!“ 38 Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, oč prosíte. Můžete pít kalich, který já piji, anebo být pokřtěni křtem, kterým já jsem křtěn?“ 39 Oni mu řekli: „Můžeme.“ Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, budete pít, a křtem, kterým já jsem křtěn,

budete pokřtěni, 40 avšak seděti po mé pravici nebo po mé levici není mou věcí dáti vám, nýbrž je to pro ty, pro které je to připraveno.“

41 Ježíš doporučuje pokoru. A když to uslyšelo deset (ostatních), počali se mrzeti na Jakuba a Jana. **42** Ale Ježíš je zavolal a pravil jim: „Víte, že ti, kteří se uznávají za vládce národů, nad nimi panují, a že jejich velmoži uplatňují proti nim svou moc. **43** Tak to však nesmí býti mezi vámi. Ale kdo chce býti mezi vámi větší, budiž vašim služebníkem; **44** a kdo chce býti mezi vámi první, budiž sluhou všech! **45** Neboť ani Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“

46 Slepec u Jericha. I přicházejí do Jericha. A když vycházel z Jericha se svými učedníky a s velikým zástupem, seděl u cesty slepý žebrák Bartimeus, syn Timeův. **47** Když uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, počal volati: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ **48** I domlouvali mu mnozí, aby mlčel; ale on tím hlasitěji volal: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ **49** Ježíš se zastavil a dal si ho zavolati. I volají slepce, řkouce mu: „Bud' dobré mysli; vstaň, volá tě!“ **50** Odhodil plášť, vyskočil a přišel k němu. **51** Ježíš k němu promluvil: „Co chceš, abych ti učinil?“ Slepec mu řekl: „Mistře, ať vidím!“ **52** Ježíš pak mu řekl: „Jdi, tvá víra tě uzdravila!“ Hned prohlédl a šel za ním tou cestou.

Mar 11

ODDÍL DRUHÝ: SLAVNÝ VJEZD PÁNĚ DO JERUSALEMA (11,1–11).

1 Ježíš před Jerusalemem. Když se přibližovali k Jerusalemu a Bethanii při hoře Olivetské, poslal dva ze svých učedníků a pravil jim: **2** „Jděte do vesnice, která je před vámi! A hned, jak budete do ní vcházeti, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud nikdo neseděl. Odvažte je a přiveďte! **3** A řekne-li vám někdo: „Co to děláte?“ odpovězte: „Pán je potřebuje a hned je sem propustí.““

4 I odešli a našli oslátko přivázané u dveří u cesty; i odvázáli je. **5** Někteří z okolostojících jim pravili: „Co to děláte? Proč

odvazujete oslátko?“ 6 Oni jim řekli, jak jim přikázal Ježíš. I nechali je.

7 Slavný vjezd Ježíšův do Jerusalema. A přivedli oslátko k Ježíšovi a vložili na ně svá roucha. I vsedl na ně. 8 Mnozí pak prostřeli svá roucha na cestu, jiní sekali ratolesti se stromů a prostírali je na cestu. 9 A ti, kteří šli vpředu, i ti, kteří byli vzadu, volali:

„Hosanna!

10 Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně!

Bud' požehnáno

přicházející království našeho otce Davida!

Hosanna na výsostech!“

11 I vešel do Jerusalema a do chrámu; pohleděl okolo na všechno, a poněvadž byla již večerní hodina, odešel se dvanácti do Bethanie.

ODDÍL TŘETÍ: POSLEDNÍ DNY PŘED UMUČENÍM PÁNĚ (11,12–13,37).

12 **Kletba nad fíkovníkem.** Když druhého dne vyšli z Bethanie, pocítil hlad. 13 A spatřil zpozvdálí fíkovník s listy. Šel, zdali snad něco na něm nalezne. Ale když k němu přišel, nenalezl nic kromě listí, neboť nebyl čas fíků. 14 I řekl mu: „Ať z tebe na věky nikdo nejí ovoce!“ A slyšeli to jeho učedníci.

15 **Vyčištění chrámu.** I přicházejí do Jerusalema. Když vešel do chrámu, počal vyháněti ty, kteří v chrámě prodávali a kupovali; a převrátil stoly peněžoměnců i stoly prodavačů holubů, 16 a nedopustil, aby kdo nosil nádobu chrámem. 17 Učil je takto: „Což není psáno: ‚Můj dům bude domem modlitby pro všechny národy‘? Vy však jste jej učinili peleší lotrovskou.“ 18 Když to uslyšeli velekněží a zákoníci, přemýšleli, jak by ho zahubili, neboť se ho báli, poněvadž všecken lid byl v úžasu nad jeho učením. 19 Když nastal večer, vyšel z města.

20 **Ježíš doporučuje pevnou víru.** Když ráno šli kolem toho fíkovníku, užířeli, že jest uschlý od kořene. 21 Tu se rozpomenul Petr

a řekl mu: „Mistře, hle, fíkovník, jemuž jsi zlořečil, uschl.“ 22 Ježíš jim řekl: „Mějte víru v Boha! 23 Vpravdě pravím vám: Kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře!‘ a nebude v svém srdci pochybovat, nýbrž věřiti, že se tak stane, cokoli řekne, stane se mu. 24 Proto pravím vám: O cokoli budete prositi v modlitbě, věřte, že to dostanete a že se vám to splní. 25 A když vstáváte k modlitbě, odpouštějte, máte-li něco proti někomu, aby vám též váš Otec, který je v nebesích, odpustil vaše hříchy. 26 [Neodpustíte-li vy, neodpustí ani váš Otec, který je v nebesích, vaše hříchy.]“

27 Otázka po Kristově pravomoci. A přicházejí opět do Jerusalema. Když chodil v chrámě, přistoupili k němu velekněží a zákoníci a starší 28 a praví mu: „Jakou pravomocí ty věci činíš? A kdo ti dal tu pravomoc, abys to činil?“ 29 Ježíš jim však řekl: „I já se vás otáží na jednu věc; odpovězte mi a povím vám, jakou pravomocí činím ty věci. 30 Odkud byl křest Janův, s nebe či od lidí? Odpovězte mi!“ 31 Ale oni uvažovali sami u sebe takto: „Řekneme-li ‚S nebe,‘ řekne: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili?‘ 32 Řekneme-li: ‚Od lidí,‘ bojíme se lidu.“ Všichni totiž měli Jana za pravého proroka. 33 I odpověděli Ježíšovi takto: „Nevíme.“ Ježíš jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou pravomocí ty věci činím.“

Mar 12

1 Podobenství o zlých vinařích. I počal jim mluvit v podobenstvích: „Jeden člověk založil vinici; ohradil ji plotem, vykopal v ní lis, postavil strážní vížku a pronajal vinici vinařům. Potom odcestoval.“

2 „Když přišel čas, poslal k vinařům služebníka, aby přijal od vinařů z užitku vinice. 3 Ale oni ho chytili, zmrskali a propustili s prázdnou. 4 I poslal k nim zase jiného služebníka; toho zranili na hlavě a potupili. 5 A opět poslal jiného, toho však zabili; a ještě mnoho jiných; a z těch jedny zmrskali, jiné usmrtili. 6 Měl tedy ještě jediného milovaného syna; i toho poslal k nim naposled a řekl: ‚Zastydí se před mým synem.‘ 7 Ale vinaři si řekli vespolek: ‚To je dědic! Pojďme, zabijme ho, a dědictví bude naše.‘ 8 I uchopili ho, zabili a vyhodili ven z vinice. 9 Co tedy učiní pán vinice? Přejde a zahubí vinaře a dá vinici jiným. 10 Copak jste nečetli Písmo o tom:

„Kámen, který zavrhli stavitelé,
stal se kamenem úhelným.
11 Od Pána se to stalo
a je to podivné v našich očích?“

12 I snažili se ho zajmouti, ale báli se lidu; poznali totiž, že to podobenství vztahoval na ně. A nechali ho a odešli odtud.

13 **Peníz daně.** I poslali k němu některé z farizeů a herodovců, aby ho polapili v řeči. 14 Ti přišli a pravili mu: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a nedbáš na nikoho, neboť nehledíš na osobu lidskou, nýbrž podle pravdy učíš cestě Boží. Sluší se platiti císaři daň, či jí nemáme platiti?“ 15 Ale On znaje jejich pokrytectví, řekl jim: „Proč mě pokoušíte? Podejte mi denár, ať se podívám!“ 16 Oni mu jej podali. I řekl jim: „Čí je tento obraz i nápis?“ Dí jemu: „Císařův.“ 17 Ježíš pak jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři; a co je Božího, Bohu!“ I divili se mu.

18 **Otázka o zmrtvýchvstání.** Přišli k němu saduceové, kteří tvrdí, že není zmrtvýchvstání, a tázali se ho: 19 „Mistře, Mojžíš nám napsal: ‚Zemře-li něčí bratr a zanechá-li po sobě manželku, ale nezanechá žádné děti, ať si jeho bratr vezme jeho manželku a zplodí svému bratru potomstvo!‘ 20 Bylo pak sedm bratrů: První si vzal manželku a zemřel bez potomstva. 21 I vzal si ji druhý, ale zemřel; a ani on nezanechal potomstvo; a třetí taktéž. 22 A tak všech sedm [si ji vzalo za manželku a] nezanechali potomstvo. Naposledy ze všech zemřela i žena. 23 Čí z nich tedy bude žena při vzkříšení, až vstanou z mrtvých? Neboť všech sedm ji mělo za manželku.“

24 Odpověděl jim Ježíš: „Zdaž se nemýlíte proto, že neznáte Písma ani moc Boží? 25 Neboť až vstanou z mrtvých, nebudou se ani ženit, ani vdávat, nýbrž budou jako andělé v nebesích. 26 A o zmrtvýchvstání jste nečetli v knize Mojžíšově ‚při keři‘, jak mu Bůh prohlásil: ‚Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Izákův a Bůh Jakubův‘? 27 Není přece Bohem mrtvých, nýbrž živých. Vy se tedy velmi mýlíte.“

28 **Největší přikázání.** I přistoupil jeden ze zákoníků, který je slyšel, jak se ho dotazovali, a protože viděl, že jim správně odpověděl, otázal se ho: „Které přikázání je ze všech první?“ 29

Ježíš mu odpověděl: „První ze všech přikázání jest: ‚Slyš, izraelský národe! Hospodin, Bůh tvůj, je Bůh jediný; 30 proto miluj Pána, Boha svého, z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své a ze vši síly své!‘ [To jest první přikázání.] 31 Druhé pak je mu podobné: ‚Miluj bližního svého jako sebe samého!‘ Jiného přikázání většího nad tato není.“ 32 I řekl mu zákoník: „Správně, Mistře! Podle pravdy jsi pověděl, že je jeden [Bůh] a že není jiného kromě něho; 33 a že milovati ho z celého srdce a z celého rozumu [a z celé duše] a ze vši síly, a milovati bližního jako sebe samého je větší než všechny celopaly a oběti.“ 34 Ježíš vida, že odpověděl moudře, řekl mu: „Nejsi daleko od království Božího.“ A již se ho nikdo neosmělil otázati.

35 **Mesiáš – Pán Davidův.** A když Ježíš učil v chrámě, pravil: „Jak to, že praví zákoníci, že Mesiáš je syn Davidův? 36 Vždyť David sám praví v Duchu svatém:

„Řekl Hospodin mému Pánu:
Sed' po mé pravici,
dokud nedám tvé nepřátele
za podnož tvým nohám!“

37 David tedy sám jej nazývá Pánem; jak může býti jeho synem?“

Četný zástup rád ho poslouchal.

38 **Ježíš varuje před zákoníky.** I pravil jim při svém učení: „Varujte se zákoníků, kteří se zálibou chodí v dlouhých rízách a libují si, když je na náměstí pozdravují, 39 a rádi sedí v prvních stolicích v synagogách a na čestných místech při hostinách. 40 Na mizinu přivádějí domy vdov pod záminkou dlouhého modlení. Ty stihne přísnější soud!“

41 **Vdovina oběť.** A Ježíš se posadil proti chrámové pokladnici a pozoroval, jak lidé do pokladnice házejí peníze. Mnozí boháči házeli mnoho. 42 Přišla pak jedna chudá vdova a hodila tam dva grošíky, to jest jeden halíř.

43 I povolal k sobě své učedníky a řekl jim: „Vpravdě pravím vám: Tato chudá vdova dala více než všichni, kteří házeli do

pokladnice; 44 neboť všichni házeli ze svého přebytku, tato však dala ze svého nedostatku všechno, co měla, všechn svůj majetek.“

Mar 13

1 Předpověď pádu jerusalemského chrámu. Když vycházel z chrámu, pravil mu jeden z jeho učedníků: „Mistře, pohleď, jaké to kameny a jaké stavby!“ 2 Ježíš mu odpověděl: „Vidíš všechny tyto velké stavby? Nezůstane tu kámen na kameni, který by nebyl rozmetán.“

3 Všeobecné útrapy až do konce světa. A když seděl na hoře Olivetské naproti chrámu, otázali se ho v ústraní Petr, Jakub, Jan a Ondřej: 4 „Pověz nám, kdy se to stane? A jaké bude znamení, až se to všechno začne plnit?“

5 Tu Ježíš začal k nim mluvit: „Hleďte, ať vás nikdo nesvede! 6 Neboť mnozí přijdou ve jménu mém a řeknou: ‚Já jsem to‘; a svedou mnohé. 7 Až pak uslyšíte o válkách a pověstí o bojích, nezalekněte se, neboť to musí nastati, ale to ještě není konec. 8 Neboť povstane národ proti národu a království proti království a bude zemětřesení v různých krajinách a hlad. To je počátek útrap.“

9 „Mějte se však sami na pozoru, neboť vás vydají soudům a v synagogách budou vás bít; i před vladaře a krále budete postaveni pro mne, abyste před nimi vydali svědectví. 10 Dříve však musí být hlášáno evangelium mezi všemi národy. 11 A když vás povedou a postaví před soud, nepřemýšlejte napřed, co máte mluvit, nýbrž mluvte to, co vám v tu hodinu bude dáno; neboť to nebudete mluvit vy, nýbrž Duch svatý. 12 Tehdy vydá bratr bratra na smrt a otec své dítě, i děti povstanou proti rodičům a budou je zabíjeti. 13 A budete v nenávisti u všech pro mé jméno. Kdo však vytrvá do konce, ten bude spasen.“

14 Znamení před pádem Jerusalema a koncem světa. „Až však uzříte hanebnou zkázu tam, kde nemá být – kdo to čte, rozuměj – tehdy, kdo jsou v Judsku, ať utekou na hory; 15 a kdo je na střeše, nesestupuj do domu, ani nevcházej, aby vzal něco ze svého domu; 16 a kdo na poli, nevracej se zpět, aby sis vzal své roucho! 17 Běda ženám v pozeňnaném stavu i kojícím v ony dny! 18 Modlete se, aby to nebylo v zimě!“

19 „Neboť budou to dny takového soužení, jakého až dosud nebylo od počátku tvorstva, které Bůh stvořil, a nikdy nebude. 20 A kdyby Pán nebyl zkrátil ty dny, nebyl by zachráněn žádný člověk; ale pro vyvolené, které vyvolil, zkrátil ty dny.“

21 „Řekne-li vám tedy někdo: ‚Hle, zde je Mesiáš!‘ ‚Hle, tam je!‘ nevěřte! 22 Neboť povstanou nepraví Mesiáši a nepraví proroci a budou činiti zázraky a divy, takže by svedli, kdyby to bylo možno, i vyvolené. 23 Mějte se tedy na pozoru! Hle, předpověděl jsem vám to všechno.“ 24 „A v těch dnech se po onom soužení slunce zatmí a měsíc nevydá své světlo; 25 hvězdy budou padati s nebe a nebeská tělesa se budou pohybovati. 26 Tehdy uvidí Syna člověka přicházeti v oblacích s velikou mocí a slávou. 27 A tehdy pošle své anděly a shromáždí své vyvolené od čtyř světových stran, od konce země až do konce nebe.“

28 **Podobenství o fíkovníku.** „Od fíkovníku se pak naučte podobenství! Když jeho ratolest již omládne a vyrazí listí, víte, že blízko je léto. 29 Tak i vy, až uvidíte, že se ty věci dějí, vězte, že je blízko, přede dveřmi! 30 Vpravdě pravím vám: Nepomine toto pokolení, dokud se to všechno nestane. 31 Nebesa a země pominou, ale slova má nepominou.“

32 **Výzva k bdělosti.** „O tom dni však nebo o té hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, toliko Otec. 33 Mějte se na pozoru, bděte [a modlete se], neboť nevíte, kdy ten čas nastane! 34 Jako člověk, který odcestoval a opustil svůj dům a dal služebníkům plnou moc, každému jeho práci a vrátnému přikázal, aby bděl. 35 Bděte tedy, neboť nevíte, kdy Pán přijde domů, zda večer, nebo o půlnoci, nebo o kuropění, nebo ráno, 36 aby vás při nenadálém příchodu nenalezl ve spánku. 37 Co pravím vám, pravím všem: Bděte!“

Mar 14

DÍL DRUHÝ: UMUČENÍ A OSLAVENÍ PÁNĚ (14–16).

Část první: Umučení a smrt Páně (14,1–15,47).

1 **Velerada se radí o Kristově záhubě.** Po dvou dnech byly velikonoce, slavnost přesnic. I uvažovali velekněží a zákoníci, jak by

ho lstivě jali a zabili. 2 Pravili však: „Ne o slavnosti, aby snad nevzniklo pobouření mezi lidem!“

3 Pomazání v Bethanii. Když pak byl v Bethanii v domě Šimona malomocného a byl za stolem, přišla jedna žena s alabastrovou nádobou drahého oleje z pravého nardu, rozlomila alabastrovou nádobu a vylila mu olej na hlavu. 4 Někteří se však nad tím mrzeli mezi sebou a pravili: „K čemu tato ztráta oleje? 5 Vždyť se ten olej mohl prodati za více než tři sta denárů a darovati chudým.“ I osopovali se na ni, 6 ale Ježíš řekl: „Nechte ji! Proč jí to máte za zlé? Dobrý skutek na mně učinila. 7 Vždyť chudé máte vždycky s sebou a kdykoliv chcete, můžete jim prokázati dobrodiní, mne však vždycky nemáte. 8 Ona učinila, co mohla, neboť pomazala mé tělo napřed k pohřbu. 9 Vpravdě pravím vám: Všude na celém světě, kdekoliv bude hlásáno toto evangelium, tam se bude vypravovati na její památku také to, co ona učinila.“

10 Jidáš se nabízí ke zradě. A Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil. 11 Když to uslyšeli, zaradovali se a slíbili mu dáti peníze. I uvažoval, jak by ho v příhodnou chvíli vydal.

12 Příprava k velikonoční večeři. Prvního dne přesnic, kdy se zabíjel velikonoční beránek, praví mu jeho učedníci: „Kde chceš, abychom ti šli připravit beránka?“

13 I posílá dva ze svých učedníků a praví: „Jděte do města a potká vás člověk se džbánem vody. Jděte za ním, 14 a kam vejde, tam povězte pánu domu: ‚Mistr vzkazuje: Kde je mé večeřadlo, v němž bych jedl se svými učedníky beránka?‘ 15 On vám ukáže veliké večeřadlo, prostřené a připravené; a tam nám připravte!“ 16 I odešli jeho učedníci a přišli do města a našli to tak, jak jim pověděl; i připravili beránka.

17 Označení zrady. Když pak byl večer, přišel se dvanácti. 18 A když byli za stolem a jedli, řekl Ježíš: „Vpravdě pravím vám: Jeden z vás, který se mnou jí, mě zradí.“ 19 I počali se rmoutiti a říkati mu jeden po druhém: „Což já?“ 20 On však jim řekl: „Jeden ze dvanácti, který se mnou omáčí ruku v míse. 21 Syn člověka sice jde,

jak jest o něm psáno, ale běda tomu člověku, jímž bude Syn člověka zrazen! Tomu člověku bylo by lépe, kdyby se nebyl narodil!“

22 Ustanovení Svátosti oltářní. A při večeři vzal Ježíš chléb, požehnal jej, lámal a dal jim jej se slovy: „Vezměte, toto je Tělo mé!“ 23 Pak vzal kalich, poděkoval, podal jim jej – a pili z něho všichni – 24 a řekl jim: „Toto je má Krev [Nového] Zákona, která se vylévá za mnohé. 25 Vpravdě pravím vám: Již nebudu pít z toho plodu vinného kmene až do onoho dne, kdy budu pít nový (kalich) v království Božím.“

26 Předpověď útěku apoštolů a pádu Petrova. A zazpívali chvalozpěv a vyšli na horu Olivetskou. 27 I dí jim Ježíš: „Všichni se pohoršíte [v této noci nade mnou], neboť je psáno: ‚Bíti budu pastýře a rozprchnou se ovce.‘ 28 Ale po svém zmrtvýchvstání předejdu vás do Galileje.“

29 Petr však mu řekl: „I kdyby se všichni nad tebou pohoršili, já nikoliv.“ 30 Dí mu Ježíš: „Vpravdě pravím tobě: Dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ 31 Ale on ještě více ujišťoval: „I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě.“ Podobně pravili též všichni.

32 V Getsemanské zahradě. A přicházejí do dvorce jménem Getsemany. I praví svým učedníkům: „Posed'te zde, pokud se budu modlit!“ 33 A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Počal se trásti a teskniti. 34 I praví jim: „Smutná je má duše až k smrti; zůstaňte zde a bděte!“ 35 A popošel dále, padl na zem a modlil se, aby odešla od něho ta hodina, možno-li. 36 I řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne co já chci, nýbrž co Ty!“

37 Pak jde a nalezne je spáti. I dí Petrovi: „Šimone, spíš? Nemohl jsi bdít ani jedinou hodinu? 38 Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení! Duch je zajisté připraven, ale tělo je slabé.“

39 I vzdálil se opět a modlil se táž slova. 40 A když se vrátil, našel je, jak opět spí. Jejich oči byly obtíženy, a nevěděli, co mu mají odpovědět.

41 I přichází po třetí a praví jim: „Vy klidně spíte dále? Dost toho! Má hodina je tu! Hle, Syn člověka bude vydán do rukou hříšníků. 42 Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zradí!“

43 Ježíš jat a odveden, s hory. Když ještě mluvil, přišel Jidáš [Iškariotský], jeden ze dvanácti, a s ním veliký zástup s meči a kyji (poslaný) od velekněží, zákoníků a starších. 44 Dal pak jim jeho zrádce znamení: „Koho políbím, ten je to; toho zajmte a odved'te opatrně!“ 45 Když přišel, hned přistoupil k němu a řekl: „[Zdráv bud’], Mistře!“ A políbil ho. 46 Oni pak napřáhli na něho ruce a jali ho. 47 Tu jeden z těch, kteří tu stáli, vytasil meč, napadl služebníka veleknězova a ut'al mu ucho.

48 Ježíš k nim promluvil takto: „Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji, abyste mě jali. 49 Den co den jsem učíval mezi vámi v chrámě a nejali jste mě. Avšak Písma se musí naplniti.“

50 Tehdy ho všichni [jeho učedníci] opustili a utekli. 51 Jeden jinoch však, oděný lněným rouchem na holém těle, šel za ním. I chytili ho. 52 Ale on odhodil lněné roucho a utekl od nich bez šatů.

53 Ježíš před Kaifášem. I přivedli Ježíše k veleknězi. A shromáždili se všichni velekněží, zákoníci a starší. 54 Petr šel za ním zpozvdálí až do dvora veleknězova; seděl se služebníky a ohříval se u ohně.

55 Velekněží a celá velerada hledali svědectví proti Ježíšovi, aby jej vydali na smrt; ale nenalezli. 56 Mnozí sice svědčili křivě proti němu, ale jejich svědectví se neshodovala. 57 I povstali někteří a svědčili křivě proti němu: 58 „My jsme ho slyšeli, jak pravil: ‚Já zbořím tento chrám lidskou rukou zbudovaný a ve třech dnech vystavím jiný, ne lidskou rukou zbudovaný.‘“ 59 Ale ani takto se jejich svědectví neshodovalo. 60 I postavil se velekněz doprostřed a otázal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito proti tobě svědčí?“ 61 Ale On mlčel a nic neodpověděl. Opět se ho tázal velekněz: „Jsi ty Mesiáš, Syn [Boha] požehnaného?“ 62 Ježíš [mu] řekl: „Ano, já jsem. Uzříte Syna člověka seděti po pravici Všemohoucího a přicházeti na oblacích nebeských.“ 63 Tu roztrhl velekněz své roucho a řekl: „Nač ještě potřebujeme svědky? 64 Slyšeli jste rouhání. Co soudíte vy?“ A oni všichni ho odsoudili, že je hoden smrti.

65 Ježíš potupen. I počali někteří na něj plivati, zahalovati jeho obličej, bítí pěstmi a říkati: „Hádej!“ Také služebníci ho políčkovali.

66 **Petrův pád.** A když byl Petr dole na dvoře, přišla jedna ze služek velekněžových. 67 Spatřivši Petra, jak se ohřívá, pohlédla naň a řekla: „Ty také jsi byl s Ježíšem Nazaretským!“ 68 Ale on zapřel a řekl: „Nevím ani nerozumím, co pravíš.“ A vyšel ven na předdvoří. Tu zakokrhál kohout. 69 Opět řekla služka, když jej spatřila, těm, kteří tam stáli: „Tento je z nich.“ 70 On však zapřel po druhé.

Po malé chvíli pravili Petrovi zase ti, kteří tam stáli: „Skutečně jsi z nich, vždyť jsi také Galilejan.“ 71 On však se počal zaklínati a přísahati: „Neznám toho člověka, o němž mluvíte.“ 72 A hned kohout zakokrhál po druhé. I rozpomněl se Petr na slovo, které mu řekl Ježíš: „Dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš!“ A dal se do pláče.

Mar 15

1 **Ranní zasedání velerady.** A hned ráno se radili velekněží se staršími a zákoníky, celá velerada. Ježíše svázali, odvedli a odevzdali ho Pilátovi.

2 **Ježíš před Pilátem.** I otázal se ho Pilát: „Ty jsi král židovský?“ On mu odpověděl: „Ano, já jsem.“ 3 Velekněží žalovali naň mnoho věcí. 4 Pilát se ho opět otázal: „Ty nic neodpovídáš? Hle, jak veliké věci na tebe žalují!“ 5 Ale Ježíš neodpověděl již na nic, až se Pilát divil.

6 **Ježíš či Barabáš?** O slavnosti propouštěl jim jednoho vězně o kteréhokoliv požádali. 7 Byl pak uvězněn s buřiči jeden jménem Barabáš, který spáchal za povstání vraždu.

8 I přistoupil lid a počal žádati o to, co jim vždy činíval. 9 Pilát jim řekl: „Mám vám propustiti krále židovského?“ 10 Pozoroval totiž, že ho velekněží vydali ze závisti. 11 Ale velekněží popudili lid, aby jim propustil raději Barabáše. 12 Pilát promluvil opět; řekl jim: „Co tedy chcete, abych učinil s tím, kterého nazýváte králem židovským?“ 13 Oni zase vykřikli: „Ukřižuj ho!“ 14 Pilát však jim pravil: „Co zlého učinil?“ Ale oni křičeli ještě hlasitěji: 15 „Ukřižuj ho!“ Pilát, chtěje lidu vyhověti, propustil jim Barabáše.

Ježíš bičován a trním korunován. Ježíše dal zbičovati a vydal jim ho, aby byl ukřižován.

16 Vojáci ho odvedli do dvora soudní budovy a svolali celou četou. 17 I oděli ho v šarlatový plášť, spleťli z trní korunu a vsadili mu ji na hlavu. 18 Pak ho pozdravovali: Zdráv buď, králi židovský!“ 19 A bili ho třtinou po hlavě, plili na něho a klekající klaněli se mu. 20 A když se mu naposmívali, svlékli s něho šarlatový plášť a oblékli ho v jeho roucho. Pak ho vyvedli, aby ho ukřižovali.

21 **Ježíš ukřižován.** A přinutili jakéhosi Šimona z Kyreny, otce Alexandrova a Rufova, který přicházel s pole a právě šel mimo, aby nesl jeho kříž.

22 I přivedli Ježíše na místo Golgotu, to jest v překladě „Lebka“. 23 A dávali mu pítí víno s myrhou; ale On to nepřijal.

24 A když ho ukřižovali, rozdělili si jeho roucho, metajíce o ně los, co kdo dostane. 25 Byla pak třetí hodina, když ho ukřižovali. 26 A byl napsán nápis o jeho vině: „Král židovský.“ 27 Také ukřižovali s ním dva lotry, jednoho po jeho pravici, druhého po jeho levici. 28 [I naplnila se slova Písma: „Mezi zločince je počítán.“]

29 A ti, kteří tudy chodili, potřásajíce hlavami, rouhali se mu takto: „Ha, jenž boříš chrám [Boží] a ve třech dnech jej zase stavíš, 30 pomoz sám sobě a sestup s kříže!“ 31 Podobně se mu posmívali i velekněží a se zákoníky říkali jeden druhému: „Jiným pomohl, ale sám sobě pomoci nemůže! 32 Mesiáš, král izraelský! Ať sestoupí nyní s kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Také ti, kteří byli s ním ukřižováni, ho tupili.

33 **Ježíš umírá.** Když bylo šest hodin, nastala tma po celé krajině až do hodiny deváté. 34 A o deváté hodině zvolal Ježíš silným hlasem: „Eloi, Eloi, lamma sabaktani!“ to jest v překladě: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil!“ 35 Když to někteří z okolostojících uslyšeli, pravili: „Hle, Eliáše volá!“ 36 Jeden z nich běžel, namočil houbu v octě, nabodl ji na třtinu a dával mu pítí se slovy: „Počkejte, ať uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmut!“ 37 Ale Ježíš zvolal silným hlasem a vypustil duši. 38 Tu se roztrhla chrámová opona ve dvě půle od vrchu až dolů. 39 Setník pak, který stál naproti němu a viděl, že tak [zvolav] vypustil duši, pravil: „Skutečně, tento člověk byl Syn Boží!“

40 Byly tam i ženy, které se zpovzdálí dívaly; mezi nimi byla Maria Magdalena a Maria, matka Jakuba Mladšího a Josefa, a

Salome. 41 Ty jej doprovázely, když byl ještě v Galileji, a posluhovaly mu. A mnoho jiných žen tu bylo, které vstoupily s ním do Jerusalema.

42 Ježíš pohřben. Když již nastal večer – poněvadž byl to den přípravy, to je den před sobotou – přišel Josef z Arimathie, vznešený člen velerady, který také očekával království Boží. 43 A odvážně vešel k Pilátovi a požádal ho o tělo Ježíšovo. 44 Pilát se však podivil, že by již byl mrtev. Zavolal k sobě setníka a otázal se ho, zdali je již mrtev. 45 Když to zvěděl od setníka, daroval mrtvé tělo Josefovi.

46 Josef pak nakoupil tenkého plátna, sňal Ježíše (s kříže), zavinul ho do plátna a pak ho položil do hrobu vytesaného do skály. Ke dveřím hrobovým přivalil kámen. 47 Maria Magdalena a Maria, matka Josefova, se dívaly, kde je položen.

Mar 16

Část druhá: Oslavení Páně (16).

1 Zbožné ženy u hrobu. Když sobota minula, nakoupily Maria Magdalena a Maria, matka Jakubova, a Salome vonné věci, aby šly pomazat Ježíše. 2 Záhy zrána v neděli, když slunce již vyšlo, přišly ke hrobu. 3 Právily si navzájem: „Kdo nám odvalí ten kámen od dveří hrobových?“ 4 A když pohlédly, uzřely kámen již odvalený. – Byl totiž velmi veliký. – 5 I vešly do hrobu a spatřily po pravé straně seděti jinocha v bílém rouchu. I ulekly se. 6 On pak jim řekl: „Nelekejte se! Hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného? Ten vstal, není ho tu! Hle, zde místo, kam ho položili. 7 Jděte a povězte jeho učedníkům i Petrovi: ‚Předchází vás do Galileje, tam ho uvidíte, jak vám pověděl.‘“

8 Ony však vyšly a spěchaly od hrobu, neboť se jich zmocnil strach a hrůza. Neřekly o tom nikomu nic, neboť se bály.

9 Ježíš se zjevuje Marii Magdaleně. Když v neděli ráno vstal z mrtvých, zjevil se nejprve Marii Magdaleně, z které kdysi vyhnal sedm zlých duchů. 10 Ta šla a rozhlásila to těm, kteří s ním bývali, kteří lkali a plakali. 11 Když to uslyšeli, že je živ a že jej viděla, neuvěřili.

12 Ježíš se zjevil dvěma učedníkům. Potom se zjevil v jiné podobě dvěma z nich na cestě, když šli na venkov. **13** Ti odešli a pověděli to ostatním; ale oni neuvěřili ani jim.

14 Světové poslání apoštolů. Posléze se zjevil jedenácti, když byli za stolem. Vytykal jim jejich nevěru a tvrdost srdce, že neuvěřili těm, kteří ho viděli z mrtvých vstalého.

15 Pak jim řekl: „Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření! **16** Kdo uvěří a dá se pokřtí, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen. **17** Ty pak, kteří uvěří, budou provázeti tyto zázraky: Ve jménu mém budou vymítati zlé duchy, novými řeči mluvíti, **18** hady bráti, a jestliže by něco jedovatého pili, neuškodí jim. Na nemocné budou ruce vzkládati a ti se uzdraví.“

19 Nanebevstoupení Páně. A jakmile Pán Ježíš k nim domluvil, byl vzat do nebe a usedl po pravici Boží. **20** Oni pak vyšli a kázali všude. Pán jim pomáhal, potvrzoval jejich kázání zázraky, které potom následovaly.